

## Opzet arbeidsmarktonderzoek veterinair dienstverlening Diergeneeskunde

### Aanleiding:

Steeds vaker komen er signalen over een groeiend tekort aan ~~praktiserende~~ dierenartsen in Nederland. In de diergeneeskundige praktijk staan vacatures steeds langer open en bepaalde (spoed)diensten kunnen niet meer gedaan worden bij dierenartsenpraktijken (DAP). Ook NVWA zoekt permanent dierenartsen om aan haar taakvervulling te kunnen voldoen. Deze signalen worden al langer gegeven vanuit o.a. de dierenartsenorganisaties (KNMvD en CPD) en de praktijk(ketens). LNV is naar aanleiding van deze ontwikkelingen hierover met de Faculteit Diergeneeskunde (FD) in overleg getreden en heeft aan de WUR gevraagd een eerste inventarisatie te verrichten van het aantal dierenartsen werkzaam in Nederland. In januari 2021 is dit onderzoek gepubliceerd. Op basis van deze inventarisatie hebben LNV en de FD besloten om verder verdiepend onderzoek te laten verrichten naar vraag en aanbod van de arbeidsmarkt van dierenartsen en de relevante trends die van invloed zijn op de capaciteit van de beroepsgroep om de gewenste diergeneeskundige zorg te leveren.

### Achtergrond:

De inventarisatie van de WUR heeft aangetoond dat een mogelijk tekort aan dierenartsen niet eenvoudig te doorgronden is door te kijken naar het aantal vacatures en het aantal praktiserende dierenartsen. De vraag en het aanbod uitgedrukt in fte en gespecificeerd naar werkgebied (GD, LH, P, specialisten, NVWA, farmaceutische industrie, onderzoek, onderwijs, overheid & overig) is hiervoor een betere indicator.

Er spelen echter veel aspecten mee waarvan nog niet duidelijk is of en hoe deze van invloed zijn op de ontwikkeling van de beroepspopulatie en een mogelijk tekort. Om dit goed te analyseren moet zowel gekeken worden naar de kwantificeerbare omvang van de beroepsgroep en de ontwikkeling daarvan over meerdere jaren (instroom & uitstroom), als naar de trends die van invloed zijn op deze ontwikkeling en de oorzaken die daaraan ten grondslag liggen.

#### *Gevolgen van een tekort:*

Het mogelijk tekort aan dierenartsen kan negatieve gevolgen hebben op de publieke belangen die de beroepsgroep dient waaronder dierenwelzijn, diergezondheid, voedselveiligheid, volksgezondheid en het milieu. Het betreft niet enkel de diergeneeskundige praktijk maar ook de officiële taken die voortkomen uit Europese regelgeving. Het is in het algemeen belang dat dergelijke negatieve effecten vermeden worden en het tekort aan dierenartsen geadresseerd wordt. Daarnaast zorgt een mogelijk tekort aan dierenartsen voor een verhoogde werkbelasting voor de ~~praktiserende~~ dierenartsen, wat wederom kan leiden tot overspanning, burn-out klachten en uitval, waardoor een zelfversterkend effect kan ontstaan.

### Probleem-, vraag- en doelstelling

- *Definitie van het probleem:*  
Het is van belang dat de vraag naar en het aanbod van dierenartsen op de arbeidsmarkt op elkaar aansluiten. Momenteel zijn er signalen waaruit blijkt dat dit niet het geval is. Er is momenteel onvoldoende zicht op de omvang van de problematiek. Zodoende kan er ook geen effectieve sturing aan gegeven worden.
- *Doel van het onderzoek:*  
Het onderzoek moet een helder beeld geven van de actuele situatie (vraag en aanbod). De ontwikkeling van de vraag en aanbod van de afgelopen 10 jaar en de trends die van invloed zijn geweest op deze ontwikkeling moeten in kaart worden gebracht. Daarbij moet het onderzoek ook de trends in beeld brengen die de komende 15 jaar relevant blijven en de oorzaken die daarachter liggen. Tevens moet het onderzoek inzicht geven in de situatie in de ons omringende landen met betrekking tot de vraag en aanbod van de diergeneeskundige gezondheidszorg veterinaire dienstverlening. Tot slot moet het onderzoek prognoses schetsen, op basis waarvan de FD haar opleidingsbeleid voor

**Met opmerkingen [HdG1]:** Uit het WAG-UR rapport komt wat de markt betreft zowel de praktijk als NVWA aan bod. In de actuele situatie vindt er een zoektocht ook wat betreft de invulling van officiële taken voortkomend uit EU regelgeving en waar in de opleiding een nadrukkelijke rol heeft.

**Verwijderd:** V

**Met opmerkingen [HdG2]:** Ook belang van VWS voor haar deel voedselveiligheid

**Verwijderd:** van LNV

**Met opmerkingen [HdG3]:** Dit geldt tevens voor NVWA dierenartsen

tenminste de komende 15 jaar kan baseren. De mogelijkheid bestaat om deze prognoses in de vorm van scenario's uit te werken, die in de volgende jaren op regelmatige basis kunnen worden geactualiseerd.

- **Hoofdvraag:**

Wat zijn de werkgebieden waarin substantiële<sup>1</sup> aantallen dierenartsen werkzaam zijn, hoe heeft de vraag en het aanbod van de **diergeneeskundige zorg** **veterinaire dienstverlening** in Nederland zich in die gebieden de afgelopen 10 jaar ontwikkeld en hoe ontwikkelt deze situatie zich naar verwachting de komende 15 jaar (zowel qua werkgebieden als binnen de werkgebieden)? Wat zijn de trends die van invloed zijn op de vraag en het aanbod en welke oorzaken liggen ten grondslag aan de gesignaleerde trends? Welke sturingsmogelijkheden zijn er om de vraag en aanbod van de **diergeneeskundige zorg** **veterinaire dienstverlening** te beïnvloeden?

**Met opmerkingen [HdG4]:** Bestrijkt zowel praktici als NVWA

- **Deelvragen:**

1. Wat is de huidige vraag en aanbod naar dierenartsen in Nederland qua fte (uitgesplitst naar werkgebied)?
2. Hoe groot is de instroom van dierenartsen? (uitgesplitst naar afgestudeerde dierenartsen uit Utrecht, afgestudeerde dierenartsen uit België, dierenartsen uit andere EU-lidstaten, en dierenartsen uit derde landen).
3. Hoe groot is de uitstroom van dierenartsen uit de **praktijk en bij NVWA** qua fte (uitgesplitst naar werkgebied)?
4. Hoe heeft de vraag en aanbod zich in de afgelopen 10 jaar in deze sectoren ontwikkeld?
5. Welke trends hebben de vraag en aanbod in de **diergeneeskundige zorg** **veterinaire dienstverlening** in de afgelopen 10 jaar beïnvloed?
6. Welke trends zijn de komende 15 jaar van invloed op de ontwikkeling van de vraag en het aanbod?
7. Welke oorzaken liggen ten grondslag aan de trends van de aankomende 15 jaar?
8. Welke is er nodig om in de toekomst deze trends goed te kunnen volgen?
9. Wat is de situatie (in globale zin) in Engeland, België, Duitsland en Zweden wat betreft vraag en aanbod naar dierenartsen? En wat kan van hen geleerd worden om de vraag en het aanbod van de **diergeneeskundige zorg** **veterinaire dienstverlening** op elkaar te laten aansluiten?
10. Wat zijn op hoofdlijnen de relevante verschillen tussen enerzijds de dierenartsen en anderzijds vergelijkbare beroepsgroepen wat betreft het op elkaar aansluiten van de vraag en het aanbod van de **diergeneeskundige zorg** **veterinaire dienstverlening**?
11. Welke mogelijkheden zijn er om sturing te geven aan de vraag en aanbod binnen het **diergeneeskundige** **veterinaire** veld om een mogelijke tekort aan dierenartsen op te lossen en op welke manier kan dit vorm krijgen?

**Met opmerkingen [HdG5]:** Dit mede in verband de zoektocht die NVWA momenteel uitvoert en de signalen die worden afgegeven bijv te stoppen met exportcertificering van slachtrunderen.

## Onderzoeksplan en -overzicht

- **Onderzoeksmethoden**

Kwantitatieve data-analyse (bestaande data uit databases in combinatie met enquêtes) & kwalitatieve interviews/bijeenkomsten en korte literatuurstudie.

- **Opdrachtgever**

LNv & FD

- **Klankbordgroep**

Hier nemen naast LNv en de FD, ook de KNMvD, CPD, Evidensia, Anicura, CVS, Dierenartsen Groep Nederland (DGN), NVWA, Aeres Barneveld, GD, LTO, FIDIN, FVE en vertegenwoordigers van de specialisten plaats.

**Met opmerkingen [HdG6]:** Ik mis hier de veterinaire uitzendbureaus die 1 op de vier NVWA dierenartsen 'leveren' en vrij nauwkeurig kunnen benoemen waar de knelpunten zitten.

<sup>1</sup> Dit kwalitatieve begrip moet nader gekwantificeerd worden.

- *Geschatte kosten*  
€75.000,-

- *Tijdschema*

| <i>Datum</i>                                  | <i>Actie</i>                                                 | <i>Betrokken</i>                   |
|-----------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|------------------------------------|
| <i>31 mei</i>                                 | <i>Opleveren voorstel opzet onderzoek aan Faculteit DGK</i>  | <i>LNV &amp; Faculteit DGK</i>     |
| <i>14 juni</i>                                | <i>Faculteit DGK stuurt uiterlijk opmerkingen terug</i>      | <i>Faculteit DGK</i>               |
| <i>21 juni</i>                                | <i>Bespreken definitief voorstel</i>                         | <i>Faculteit DGK</i>               |
| <i>Eind juni</i>                              | <i>Uitwerken onderzoeksaanvraag</i>                          | <i>LNV</i>                         |
| <i>Eind juni -begin juli</i>                  | <i>Meervoudige aanbesteding opstellen</i>                    | <i>LNV</i>                         |
| <i>Begin juli t/m half augustus (6 weken)</i> | <i>Onderzoeksaanvraag wordt uitgezet, offertes opgesteld</i> | <i>LNV &amp; onderzoeksbureaus</i> |
| <i>Eind aug</i>                               | <i>Keuze maken tussen offertes</i>                           | <i>LNV</i>                         |
| <i>Begin sept</i>                             | <i>Start onderzoek</i>                                       | <i>Onderzoeksbureau</i>            |
| <i>Jan-Maart 2022</i>                         | <i>Oplevering Rapport Arbeidsmarktonderzoek</i>              | <i>Onderzoeksbureau</i>            |
| <i>Jan-Maart 2022</i>                         | <i>Kamerbrief en appreciatie</i>                             | <i>LNV</i>                         |